

Hij die kan, doet

Jarelang overmatig alcoholmisbruik kan leiden tot onherstelbare hersenschade. Hoe meer en hoe langer iemand drinkt (zeker in combinatie met een tekort aan vitamine B1), des te groter is de kans dat de hersenschade zich uiteindelijk ontwikkelt tot het syndroom van Korsakov. Bij Korsakovpatiënten kunnen stoornissen ontstaan op het gebied van geheugen, ziekte-inzicht, organisatievermogen en het aanleren en onthouden van nieuwe vaardigheden en informatie.

Als Korsakovpatiënten een handeling verkeerd uitvoeren waardoor het fout gaat, blijven ze deze handeling op de verkeerde manier herhalen. Foutloos Leren kan dit helpen voorkomen. Dit is een methode waarbij fouten tijdens het aanleren van een (nieuwe) vaardigheid voorkomen worden. Onbewust geen fouten maken zorgt voor een positieve leerervaring, terwijl fouten zorgen voor onzekerheid en faalangst.

Yvonne Rensen, onderzoekspsycholoog bij ons Topklinisch Centrum voor Korsakov en alcoholgerelateerde cognitieve stoornissen: 'Een jaar geleden zijn wij met het Korsakov Kenniscentrum, ZorgAccent, de MeanderGroep en Atlant Zorggroep een grootschalig onderzoek gestart onder Korsakovpatiënten, om te kijken wat Foutloos Leren voor deze doelgroep kan betekenen. Uit eerder onderzoek is gebleken dat Foutloos Leren een effectieve leermethode is om cliënten met ernstige geheugenstoornissen, zoals dementie, alledaagse vaardigheden (her) aan te leren. Echter is er nog relatief weinig onderzoek gedaan naar Foutloos Leren bij Korsakovpatiënten.'

'Het streven is om met Foutloos Leren de autonomie en daarmee de kwaliteit van leven van Korsakovpatiënten te vergroten, zoals de methode dit al bereikt bij patiënten met dementie' vervolgt Yvonne. 'Binnen onze kliniek wordt Foutloos Leren al langere tijd toegepast, onze ervaring is dat patiënten door de methode worden geactiveerd activiteiten te ondernemen.'

Eenvoudig stappenplan

'Wat we doen bij Foutloos Leren is stappenplannen maken voor alledaagse activiteiten zoals koffie zetten of een MP3-speler bedienen. Een stappenplan bestaat uit kleine, eenvoudige stappen beschreven in korte zinnen, maximaal 12. Voor de patiënt moeten de stappen immers te behapbaar zijn. Iedereen van het zorgteam voert de stappen

samen met de patiënt op precies dezelfde wijze uit, zodat er geen onduidelijkheden of fouten optreden. Dit doen we aan de hand van verbale instructies, maar ook door benodigheden aan te reiken. Door dit steeds op deze manier te oefenen slijten de stappen op de juiste manier in en kan de patiënt het zelf foutloos gaan doen.'

Trainingen

'In de aanloop naar het onderzoek hebben wij trainers opgeleid bij onze collega-instellingen die meewerken aan het onderzoek en binnen onze eigen kliniek. Trainers zijn meestal de eerstverantwoordelijke verpleegkundigen of verzorgenden die de patiënt goed kennen. Zij trainen de patiënten in het foutloos (aan)leren van (nieuwe) vaardigheden.'

Kennis delen

'Wij werken aan een handboek en instructiefilmpjes over Foutloos Leren bij Korsakovpatiënten. Hierin vertellen we in begrijpelijke taal wat de methode inhoudt, waarom het werkt bij Korsakovpatiënten en hoe het toegepast dient te worden. Daarnaast ook voorbeelden van stappenplannen en praktijkcasussen. Zo kunnen andere organisaties die Korsakovpatiënten behandelen en begeleiden Foutloos Leren heel gemakkelijk overnemen in hun setting. Waarom wij dit doen? Vaak wordt er gedacht dat Korsakovpatiënten vrijwel niets meer kunnen vanwege hun ernstige geheugenklachten, terwijl ze eigenlijk nog steeds kunnen leren, als je het ze op juiste manier aanleert. Wij willen met deze tools andere organisaties motiveren en helpen met het activeren van hun patiënten.'

Wilt u graag meer informatie over de methode Foutloos Leren of het onderzoek dat momenteel loopt? Neem gerust contact op met Yvonne Rensen: yrensen@wvgi.nl.